Międzychód, 29.09.2026 r.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji

Pan Dariusz Nowak
Przewodniczący Rady Miejskiej
Międzychodu

O P I N I A

Dotyczy: petycji w sprawie transmisji i nagrywania posiedzeń komisji Rady Miejskiej Międzychodu.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji na posiedzeniu w dniu 29 września 2026 r. zapoznała się z petycją, która wpłynęła do Rady Miejskiej Międzychodu w dniu 21 września 2026 r. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji ustaliła, że forma i treść pisma spełniają przesłanki ustawy o petycjach. Pismo dotyczy wprowadzenia transmisji na żywo posiedzeń komisji, nagrywania obrad i udostępniania ich w Internecie, w związku z tym Komisja uznała, że Rada jest właściwa do zajęcia się sprawą petycji.

Autor petycji wskazał, że działalność organów gminy – w tym komisji – jest jawna, a mieszkańcy mają prawo wstępu na ich posiedzenia. Zdaniem autora w praktyce jednak nie każdy ma możliwość uczestniczenia w komisjach osobiście – ze względu na pracę, obowiązki, czy godziny obrad. W jego ocenie transmisje online są dziś standardem zapewniającym realny dostęp do informacji publicznej. Z tych przyczyn autor wniósł o wprowadzenie transmisji na żywo posiedzeń komisji, nagrywanie obrad i udostępnianie ich w Internecie, stworzenie łatwo dostępnego archiwum nagrań dla mieszkańców. Wskazał, że w jego ocenie jawność powinna być standardem a nie wyjątkiem.

Zgodnie z *Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej* obywatel ma prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej, przy czym prawo do uzyskiwania informacji obejmuje dostęp do dokumentów oraz wstęp na posiedzenia kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów, z możliwością rejestracji dźwięku lub obrazu. Organami gminy są rada gminy oraz wójt, natomiast komisje są powoływane przez radę ze swego grona do określonych zadań i podlegają radzie, przedkładając jej plan pracy oraz sprawozdania z działalności. Obowiązkowo należy powołać komisję rewizyjną i komisję skarg, wniosków i petycji, natomiast pozostałe komisje są powoływane fakultatywnie. Komisje nie są samodzielnymi organami gminy pochodzącymi z powszechnych wyborów, lecz organami wewnętrznymi (pomocniczymi) rady gminy. Posiedzenia komisji są jawne i dostępne, a jawność ich działania obejmuje w szczególności prawo obywateli do uzyskiwania informacji, wstępu na posiedzenia jej komisji, a także dostępu do dokumentów wynikających z wykonywania zadań publicznych, w tym protokołów posiedzeń komisji rady gminy. Ograniczenia jawności mogą wynikać wyłącznie z ustaw.

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym obowiązkowe jest transmitowanie i utrwalanie obrad rady gminy (sesji) za pomocą urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk, przy czym nagrania obrad są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej

gminy oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty. Ustawodawca nie przewidział natomiast obowiązku transmisji posiedzeń komisji. Skoro taki obowiązek został wyraźnie przewidziany dla sesji rady, a nie został analogicznie ustanowiony w przypadku komisji (organów pomocniczych), należy przyjąć, że było to rozróżnienie świadome i celowe. Nie ma zatem podstaw do twierdzenia, że standard konstytucyjny lub ustawowy wymaga traktowania posiedzeń komisji identycznie jak sesji pod rygorem uznania braku prowadzenia transmisji za działanie niezgodne z prawem.

Komisja wzięła pod uwagę, że posiedzenia komisji odbywać się mogą poza wyposażoną w sprzęt nagrywający salą sesyjną, a także poza budynkiem Urzędu Miasta i Gminy. W takiej sytuacji zapewnienie nagrywania posiedzenia (a tym bardziej jego transmisja) wymagałoby co najmniej poniesienia dodatkowych nakładów organizacyjnych i finansowych związanych z zapewnieniem sprzętu oraz obsługi technicznej.

Komisja zwróciła także uwagę na konieczność ochrony danych osobowych oraz prywatności osób fizycznych. Na posiedzeniach komisji rozpatrywane bywają sprawy dotyczące konkretnych mieszkańców, w szczególności skargi, w których istotnym elementem stanu faktycznego mogą być dane osobowe i informacje z życia prywatnego. Nie zawsze istnieją przy tym ustawowe podstawy do ograniczenia jawności posiedzenia. Zdarza się również, że rozpoznanie sprawy wymaga przedstawienia szerszego kontekstu, co może wiązać się z koniecznością posługiwania się danymi osobowymi oraz informacjami należącymi do sfery prywatności mieszkańców. W przypadku transmisji brak jest realnej możliwości wyeliminowania lub anonimizacji danych, które mogą zostać ujawnione w toku wypowiedzi uczestników posiedzenia (zarówno radnych, jak i zaproszonych gości). O ile podczas sesji rady, mającej charakter bardziej formalny i końcowy, możliwość ujawnienia takich danych jest co do zasady mniejsza, o tyle podczas prac komisji ryzyko to jest istotnie wyższe ze względu na ich roboczy charakter. Przewodniczący komisji, mimo podjęcia wszelkich środków ostrożności, mogą nie być w stanie zagwarantować, iż w toku transmitowanych na żywo obrad nie dojdzie do wypowiedzenia danych, które wymagają anonimizacji przed ich udostępnieniem. Każdorazowa decyzja o transmitowaniu posiedzeń komisji wymaga przeprowadzenia osobnej analizy ryzyka ujawnienia danych osobowych w odniesieniu do tematyki posiedzenia (ustalenia co może być przedmiotem obrad z uwagi na możliwość ujawnienia danych osobowych). Powyższe może stać na przeszkodzie wprowadzeniu bezwzględnego obowiązku nagrywania wszystkich posiedzeń komisji.

Komisja stwierdziła, że miejscem podejmowania formalnych rozstrzygnięć (uchwał, stanowisk) jest sesja rady gminy, natomiast komisje jako organy pomocnicze pełnią przede wszystkim funkcję roboczą. Na posiedzeniach radni mają możliwość dokonania pogłębionej analizy, zgłaszania wątpliwości, testowania argumentów, czy rozważania różnych wariantów rozstrzygnięcia. Taki sposób procedowania służy wypracowaniu stanowiska przed jego przedstawieniem podczas sesji. Dyskusja prowadzona na posiedzeniu komisji nie musi odzwierciedlać ostatecznego stanowiska poszczególnych radnych. Wprowadzenie bezwzględnego obowiązku nagrywania, transmitowania i publicznego udostępniania wszystkich posiedzeń komisji mogłoby sprawić, że wypowiedzi mające charakter roboczy, hipotetyczny lub polemiczny mogłyby zacząć funkcjonować w przestrzeni publicznej jako stanowiska definitywne, a następnie mogłyby być wykorzystywane w debacie publicznej w oderwaniu od tonu i zamierzenia całej dyskusji. To z kolei może rodzić ryzyko usztywnienia debaty, rezygnacji przez uczestników posiedzenia z formułowania pytań i kontrargumentów, co osłabiałoby funkcję komisji jako forum analitycznego.

Niezamierzonym skutkiem tego mogłoby być przenoszenie części debaty poza obrady, co pozostawałoby w sprzeczności z postulatem rozszerzenia jawności.

Komisja przeanalizowała również praktyczne, techniczne i finansowe konsekwencje ewentualnego wprowadzenia transmisji wszystkich posiedzeń komisji Rady Miejskiej Międzychodu. Posiedzenia komisji nie zawsze odbywają się w sali sesyjnej wyposażonej w urządzenia umożliwiające rejestrację i transmisję obrad. Mogą odbywać się także w innych pomieszczeniach lub poza budynkiem Urzędu Miasta i Gminy. Zwrócono uwagę, że realizacja postulatu zawartego w petycji nie ograniczałaby się wyłącznie do wykorzystania sprzętu znajdującego się obecnie w sali sesyjnej. Konieczne byłoby uwzględnienie dodatkowych kosztów związanych z usługą streamingu, tj. przesyłaniem obrazu i dźwięku na żywo w Internecie, przechowywaniem i udostępnianiem nagrań archiwalnych, a także przygotowywaniem transkrypcji nagrań. W przypadku posiedzeń komisji odbywających się poza siedzibą Urzędu Miasta i Gminy należałoby ponadto zapewnić odpowiedni sprzęt i obsługę techniczną, w szczególności kamerę wraz z obsługą operatorską oraz mikrofony przenośne. Możliwość przeprowadzenia transmisji uzależniona byłaby również od dostępu do odpowiedniego łącza internetowego w miejscu posiedzenia. W przypadku jego braku konieczne byłoby zastosowanie dodatkowych rozwiązań technicznych umożliwiających przeprowadzenie transmisji, co generowałoby kolejne koszty. Komisja zwróciła przy tym uwagę, że do kosztów bezpośrednich należałoby doliczyć nakład pracy związany z techniczną obsługą transmisji, przygotowaniem i publikacją materiałów, ich archiwizacją, a także zapewnieniem zgodności całego procesu z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych.

Zdaniem Komisji jawność życia publicznego pozostaje wartością istotną i podlegającą ochronie. Nieuwzględnienie petycji nie oznacza ograniczenia jawności prac którejkolwiek komisji i nie może być z powyższym utożsamiane. Posiedzenia pozostają jawne, dostęp do dokumentów i protokołów podlega zapewnieniu zgodnie z obowiązującymi przepisami, a mieszkańcy oraz media mogą w posiedzeniach uczestniczyć i relacjonować ich przebieg.

W związku z powyższym Komisja Skarg Wniosków i Petycji wnioskuje do Rady Miejskiej Międzychodu o nieuwzględnienie petycji.

Przewodnicząca
Komisji Skarg, Wniosków i Petycji
Karolina Wicenty